

РЕШЕНИЕ

№ 13564

гр. София, 01.08.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав,
в публично заседание на 16.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ингилизов

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **5338** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба на М. Х. П.-Б. и В. Х. Б., чрез адв.С. И. срещу мълчалив отказ на Областния управител на Област С. за заверка на Молба-декларация № ОА23-16755 от 21.09.2023 г. и за издаване на удостоверение за наличие/липса на акт за държавна собственост за поземлен имот с идентификатор 68134.4330.1068 с площ от 601 кв.м., находящ се в [населено място], Район „О. купел“, [жк].

В съдебно заседание жалбоподателите не се явяват лично, представляват се от адв.И., който излага аргументи защо счита, че е налице мълчалив отказ, моли да се уважи жалбата и претендира разноски.

В съдебно заседание ответника – Областния управител на Област С. се представлява от юрисконсулт Б., която оспорва жалбата, счита същата за неоснователна и моли да бъде отхвърлена. Възразява за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Въз основа на доказателствата по делото, съдът приема за установена следната фактическа обстановка :

На 21.09.2023 г. в до Областния управител на Област С. било подадено заявление от жалбоподателите М. Х. П.-Б. и В. Х. Б., чрез адв. С. М. за удостоверяване наличието или липсата на акт за държавна собственост на поземлен имот с идентификатор 68134.4330.1068 с адрес [населено място], район О. К. – Горна Баня, с площ от 601 кв.м. То било входирана с вх. № ОА23-16755. Към заявлението била приложена молба-декларация за имота заверена от кмета на Район „О. купел“,

както и скица на имота, експертно становище на вещо лице от 05 декември 2022 г и адвокатско пълномощно.

На 04.10.2023 г. областния управител на Област С. изпратил писмо до кмета на Район „О. К.“ / с копие до жалбоподателите/ за предоставяне на заверени копия от разписните листа по всички предходни планове на имота.

На 09.11.2023 г. кмета на Район „О. К.“ изпратил с писмо рег. № РОК23-ГР94-525-3 поисканите разписни листа.

На 09.04.2024 г. адв.М. поискала от Областния управител на Област С. информация във връзка с преписка № ОА23-16755/21.09.2023 г. Отговор не бил получен.

На 29.04.2024 г. адв.М. отново поискала от Областния управител на Област С. информация във връзка с преписка № ОА23-16755/21.09.2023 г. Отговор не бил получен.

На 27.05.2024 г. била подадена настоящата жалба, по която било образувано настоящото дело.

Разгледана по същество жалбата се явява основателна по следните съображения :

Съгласно чл. 21, ал. 3 АПК индивидуален административен акт е и волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът да се издаде такъв документ. Разпоредбата касае извършването на административните услуги, посочени в § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за администрацията - издаване на индивидуални административни актове, с които се удостоверяват факти с правно значение; издаване на индивидуални административни актове, с които се признава или отрича съществуването на права или задължения; извършване на други административни действия, които представляват законен интерес за физическо или юридическо лице; консултациите, представляващи законен интерес за физическо или юридическо лице относно административноправен режим, които се дават по силата на нормативен акт или които са свързани с издаване на административен акт или с извършване на друга административна услуга; експертизите, представляващи законен интерес за физическо или юридическо лице, когато нормативен акт предвижда тяхното извършване като задължения на администрацията на държавен орган или от овластена организация.

Страните не спорят, че жалбоподателят е сезирал ответника с искане за извършване на административна услуга – издаване на удостоверение дали е наличен издаден акт за държавна собственост за имот в Район „О. купел“, СО. В посочената хипотеза административният орган следва да разгледа заявлението, ако то е редовно, и да извърши административната услуга или да откаже да я извърши, ако не са налице предпоставките за това. Индивидуален административен акт, както сочи разпоредбата на чл. 21, ал. 3 АПК, е не издаденият документ по заявлението, а волеизявлението за издаването му, съответно отказът за това.

Издаването на такова удостоверение е елемент от охранителното производство по чл. 587 ГПК за снабдяване с нотариален акт и отказът за това, е волеизявление по издаването на документ от значение за упражняване на права или задължения по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК. Тези волеизявления представляват индивидуални административни актове и в това си качество подлежат на оспорване по реда на чл.

145 и сл. от АПК, респективно - на съдебен контрол за законосъобразност.

Разпоредбата на чл. 57, ал. 2 АПК предвижда, че административният акт по чл. 21, ал. 3 се издава до 7 дни от датата на започване на производството. Според ал. 3 на чл. 57 АПК, когато издаването на акт или извършването на действие по ал. 2 включва експертиза или за нейното извършване е необходимо личното участие на заинтересованото лице, актът се издава до 14 дни. Според ал. 5 на чл. 57 АПК, когато е необходимо да се съберат доказателства за съществени обстоятелства или да се даде възможност на други граждани и организации да се защитят, актът се издава до един месец от започване на производството, а според ал. 7, когато трябва да се поиска съгласието или мнението на друг орган, срокът за издаването на акта се смята съответно продължен, но с не повече от 14 дни.

В конкретния случай се оспорва мълчалив отказ за издаване на удостоверение, като според настоящия състав, приложимата разпоредба, определяща срока за произнасяне по подадената от оспорващия молба, е тази по чл. 57, ал. 2 АПК - компетентният орган е длъжен да се произнесе до 7 дни от започване на производството, тъй като жалбоподателят е представил скица от КК. Жалбоподателят е подал молбата си на 21.09.2023 г. Очевидно е в случая, че до дата 09.11.2023 г. органът е събирал доказателства относно имота. В този смисъл макар да са изтекли законите срокове не може да се твърди, че е налице мълчалив отказ. Не така стоят нещата обаче по отношение на подадените искания от жалбоподателите, чрез процесуалния им представител адв. М. на 09.04.2024 г. и на 29.04.2024 г. И на двете не е получен отговор, а не се доказва и да са предприети допълнителни действия по установяване на данни необходими за извършване на исканата услуга.

Според съда в конкретния случай следва да се приеме, че е формиран мълчалив отказ към дата 07.05.2024 г., когато изтича законоустановения 7 дневен срок за отговор.

Липсата на произнасяне в този срок формира мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 АПК, който може да бъде оспорен в едномесечен срок, считано от тази дата - чл. 149, ал. 2 АПК. Жалбата е подадена на 27.05.2024 г., предвид което е спазен преклузивният срок за оспорване. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Административният орган е сезиран с искане за издаване на документ от значение за признаване на права - административна услуга по смисъла на § 1, т. 2, б. "а" от Закона за администрацията /ЗА/ във вр. чл. 21, ал. 3 АПК и § 8 от ПЗР към АПК. Отказът е издаден от компетентен административен орган в съответствие с правомощията му по чл. 46, ал. 1, т. 7 ЗМСМА, но при неспазване на административнопроизводствените правила и в противоречие на материалния закон.

Исканата административна услуга е по повод производство по чл. 587 ГПК за издаване на нотариален акт по обстоятелствена проверка във връзка с чл. 79 ЗС, с цел установяване на изискуемите предпоставки, сред които и тази, че придобиването на имота по давност не е забранено съгласно чл. 86 ЗС.

Компетентен да извърши проверка относно правото на собственост на жалбоподателя е само и единствено нотариусът. Именно необходимостта в това производство да се представи документ, че имотът, за който жалбоподателят иска да се снабди с констативен нотариален акт, не е държавна собственост, обуславя интереса му от извършваната услуга. Придобиването на имот, който не е публична държавна или общинска собственост по давностно владение е уреден от закона способ за

придобиване на право на собственост. Извън компетентността на административния орган е да преценява наличието или отсъствието на предпоставките за придобиване по давност на имота, за който се иска удостоверяването, както и да се произнася по конкуренция на материални права. След като искането е направено от лице с установен правен интерес от извършването на поисканата услуга, административният орган дължи същата, и то при условията на обвързвана компетентност. В производството по извършване на административната услуга релевантен е фактът дали имотът е актуван като държавна собственост по реда на Закона за държавната собственост /ЗДС/. Доколко действително е осъществен фактическият състав на чл. 79 ЗС и дали са налице пречки по смисъла на чл. 86 ЗС за придобиването на имота по давност, следва да прецени нотариусът в производството по чл. 587 и чл. 588 ГПК, а не административният орган. Отказът за издаване на исканото удостоверение на практика води до невъзможност за провеждане на обстоятелствена проверка и за удостоверяване на правото на собственост на жалбоподателя по реда на чл. 587 ГПК като компетентен да признае или да отрече правото на собственост на заявителя е единствено нотариусът, който извършва обстоятелствената проверка. Що се отнася до административния орган, от когото е поискана административна услуга, той е длъжен да я извърши при наличието на редовна молба със съответните приложения и внесена такса. Услугата се състои в удостоверяване на определени обстоятелства, в кръга на компетентността на органа, по установения ред и форма. В конкретната хипотеза Областния управител притежава правомощие само да издаде удостоверение, в което да посочи дали за имота се установява или не издаден акт за държавна собственост. В настоящия случай издателят на оспорения отказ е иззел компетентността на нотариуса да се произнесе по искането за издаване на констативен нотариален акт по обстоятелствена проверка, а именно последният е овластеният от закона орган, който е компетентен да прецени обстоятелството дали се касае за бивша земеделска земя /изисканото удостоверение за реституционни претенции/ и дали спрямо нея е допустимо претендираното нотариално действие.

По изложените съображения, съдът приема, че е налице мълчалив отказ за издаване на удостоверение, който е незаконосъобразен, поради което следва да бъде отменен. На основание чл. 173, ал. 3 АПК, преписката следва да бъде върната на административния орган за извършване на съответните действия по удостоверяване наличието или липсата на акт за държавна собственост на поземлен имот с идентификатор 68134.4330.1068 с адрес [населено място], район О. К. – Горна Баня, с площ от 601 кв.м.

С оглед изхода на делото, основателно е искането за присъждане на адвокатско възнаграждение от процесуалния представител на жалбоподателите. Настоящия съдебен състав приема за неоснователно направеното възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение доколкото заплатеното такова в размер на 1000 лева съответства на тежестта на делото и следва да се отчете, че в случая има двама жалбоподатели. Ето защо Областния управител на Област С. следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателите сумата от 1020 лева разноски по делото, от които 20 лева държавни такси и 1000 лева адвокатско възнаграждение.

Воден от горното съдът и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 1 от АПК

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на Областния управител на Област С. за издаване на удостоверение относно наличието или липсата на акт за държавна собственост на поземлен имот с идентификатор 68134.4330.1068 с адрес [населено място], район О. К. – Горна Баня, с площ от 601 кв.м.

ВРЪЩА преписката на административния орган за издаване на такова удостоверение за сочения поземлен имот в 7-дневен срок от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА Областния управител да заплати на жалбоподателите М. Х. П.-Б. и В. Х. Б. сумата от 1020 лева разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от получаване на преписа.

СЪДИЯ :.....